

Suomen kemian- teollisuus biotaloudessa

2013 toteutetun selvityksen
tulokset

Selvityksen tulokset

Selvityksen tausta

Jo kauan ennen kuin varsinaista biotalouden käsitettä oli edes keksitty...

1940-luvulta lähtien Suomessa valmistettu

- Mäntyöljystä erilaisia kemikaaleja
- Selluloosasta karboksimeetyliselluloosaa (CMC, Cellulose gum)

1970-luvulta lähtien Suomessa valmistettu

- Hemiselluloosasta ksylitolia

Uutta on bioperäisten raaka-aineiden ja jätteiden sekä bioteknologian käytön yleistymisen kemianteollisuudessa

Selvityksen toteutus

Sähköinen kysely Kemianteollisuus ry:n jäsenyrityksille
maaliskuussa 2013

- 43 yritystä vastasi

Haastattelut maaliskuu 2013 - syyskuu 2013

- 23 yritystä
- 10 muuta toimijaa

Ohjausryhmä Kemianteollisuus ry:ssä: Riitta Juvonen,
Carmela Kantor-Aaltonen, Sami Nikander

Selvityksen pääviestit

Biotaloutta kehitetään laaja-alaisesti ja tasavertaisessa **yhteistyössä** muiden toimialojen kanssa

Keskiössä kokonaisvaltainen kestävyys ja resurssitehokkuus, biotalous **yhtenä** osana

Hyödynnetään **erilaisia biomassoja**

Haasteina bioperäisten raaka-aineiden **saatavuus ja hinta**

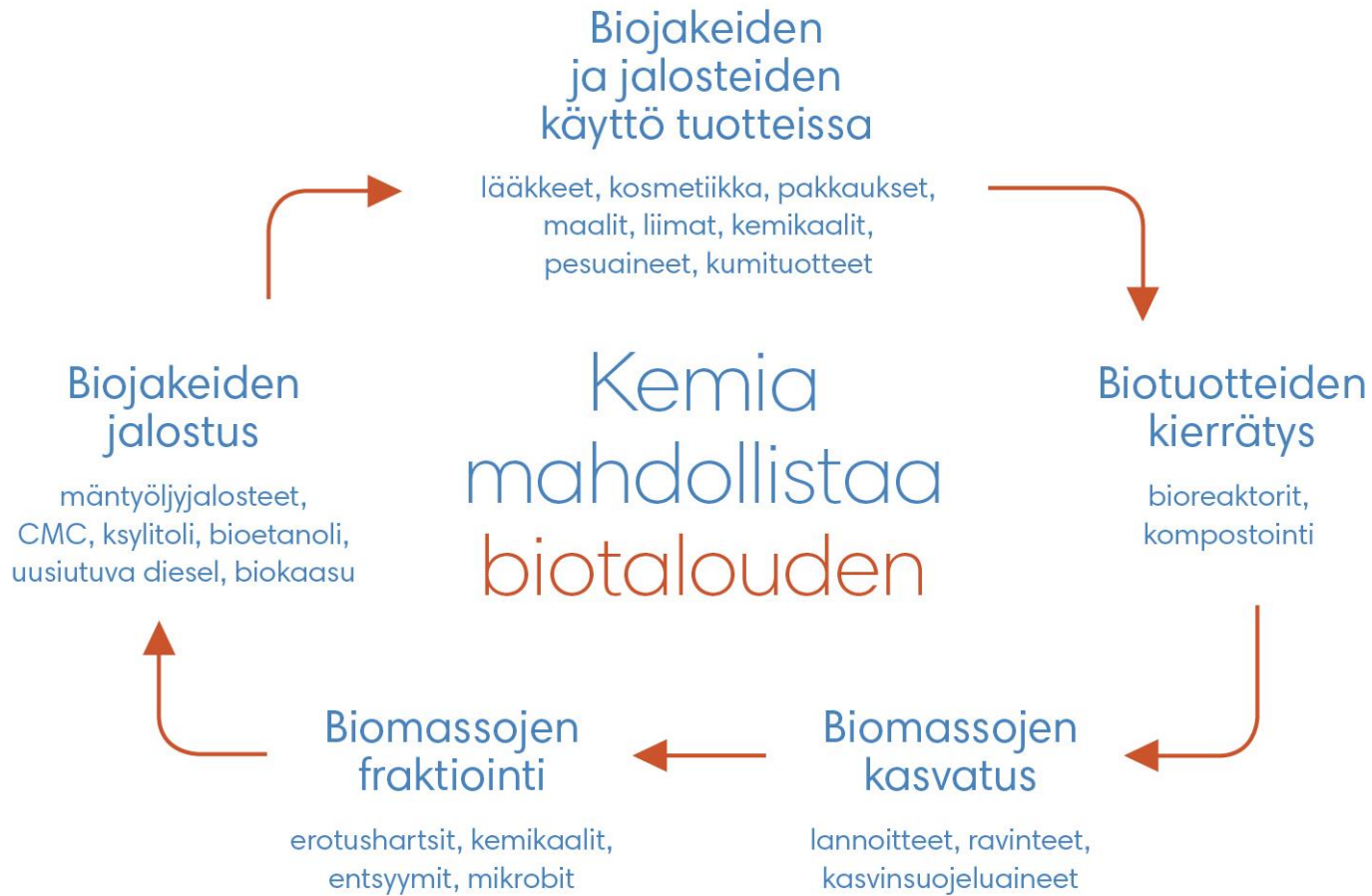
35 % "bioa jo käytössä"
39 % "bioperäiset raaka-aineet tuotteisiin 5 vuoden sisällä"

Pelisäännöt kaipaavat **standardisointia**

pk-yrityksiä tarvitaan

Biomassoista valmistetaan **korkean lisäarvon** tuotteita

Kotimaiset yliopistot ja tutkimuslaitokset mieluisia yhteistyökumppaneita

Biotalous on nousussa

Yrityksessämme biotalous on

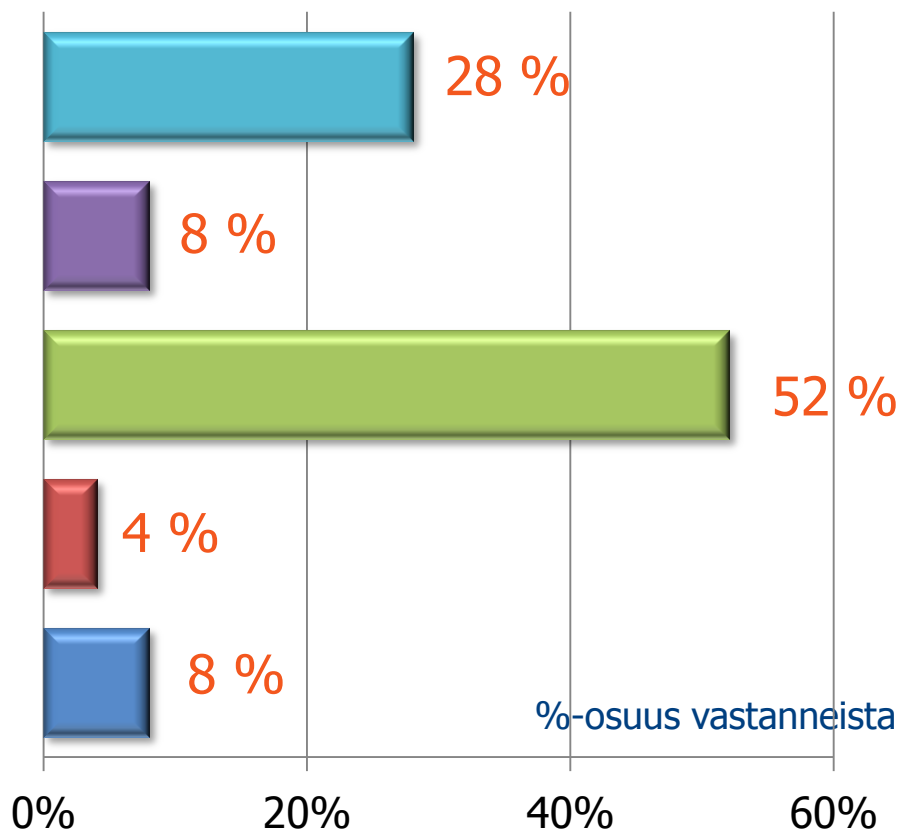
Osa strategiaa:
ohjaa toimintoja ja valintoja

Kiinnostuksen kohde ja
osa toimintaa

Seurannan kohde, mutta ei vielä
osa toimintaa

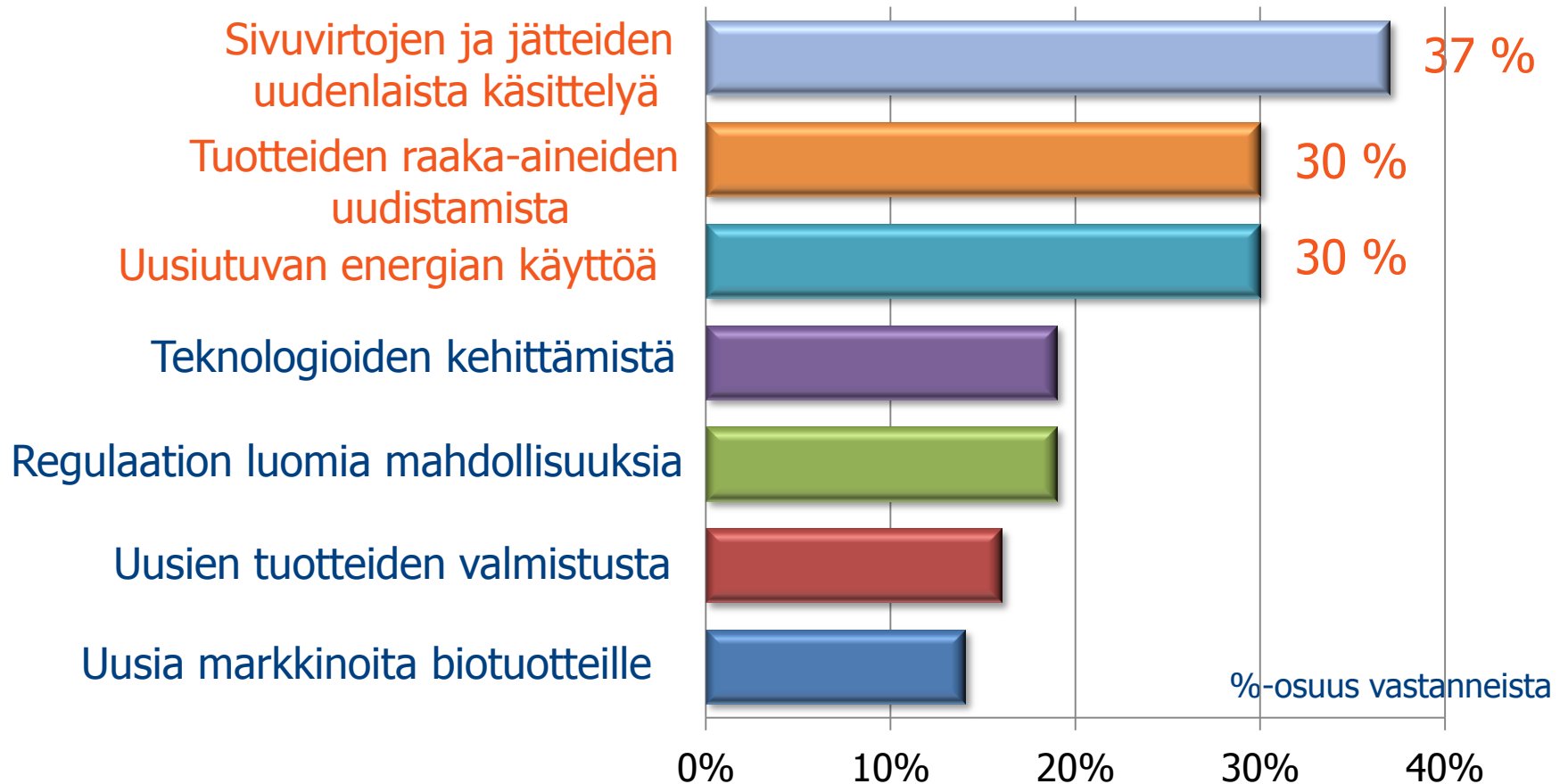
Kiinnostava ja ajankohtainen
10 vuoden sisällä

Merkityksetön ainakin seuraavat
10 vuotta

Avainasemassa sivuvirrat ja raaka-ainepohjan uudistaminen

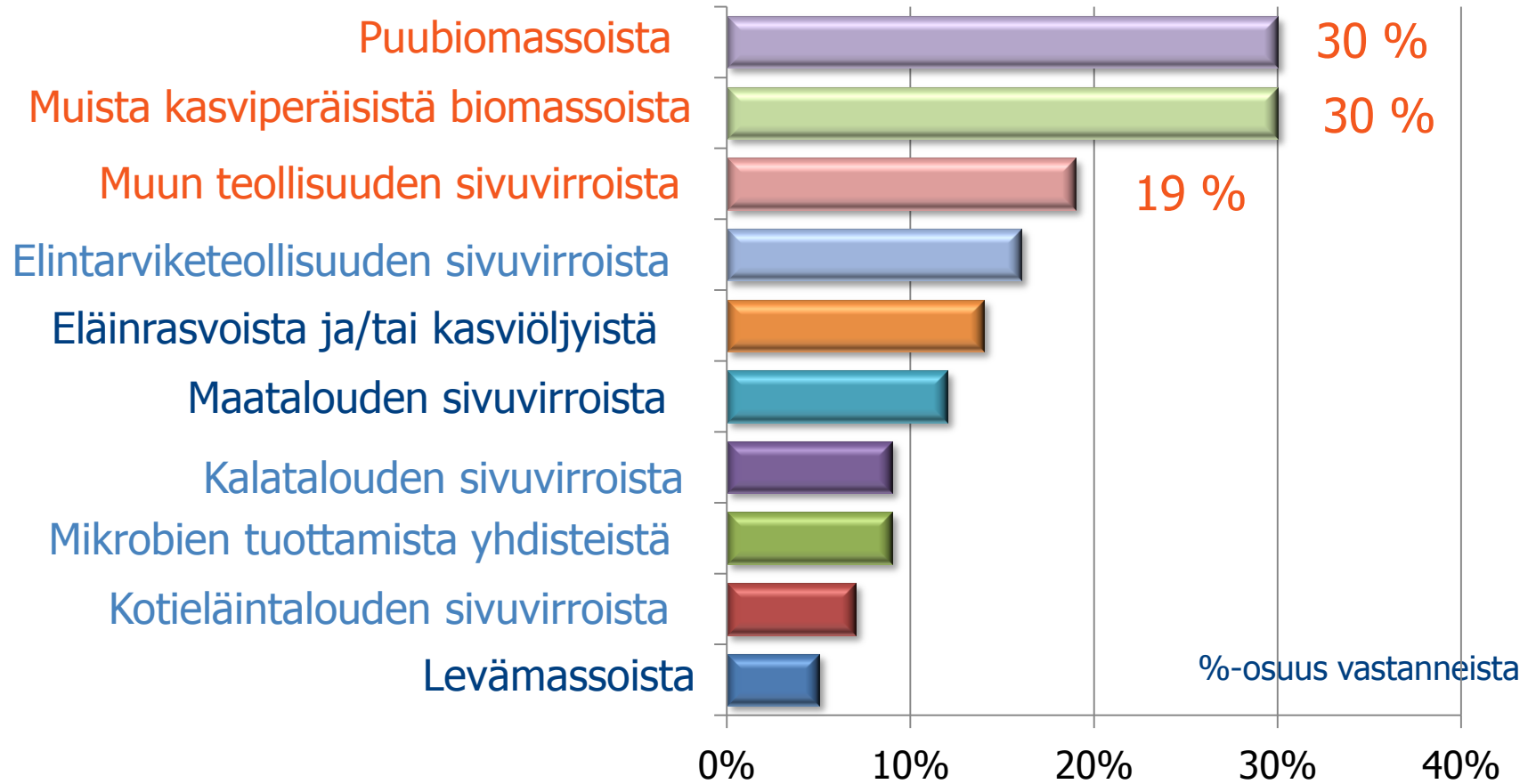
Yrityksessämme biotalouden näkökulmasta mietitään

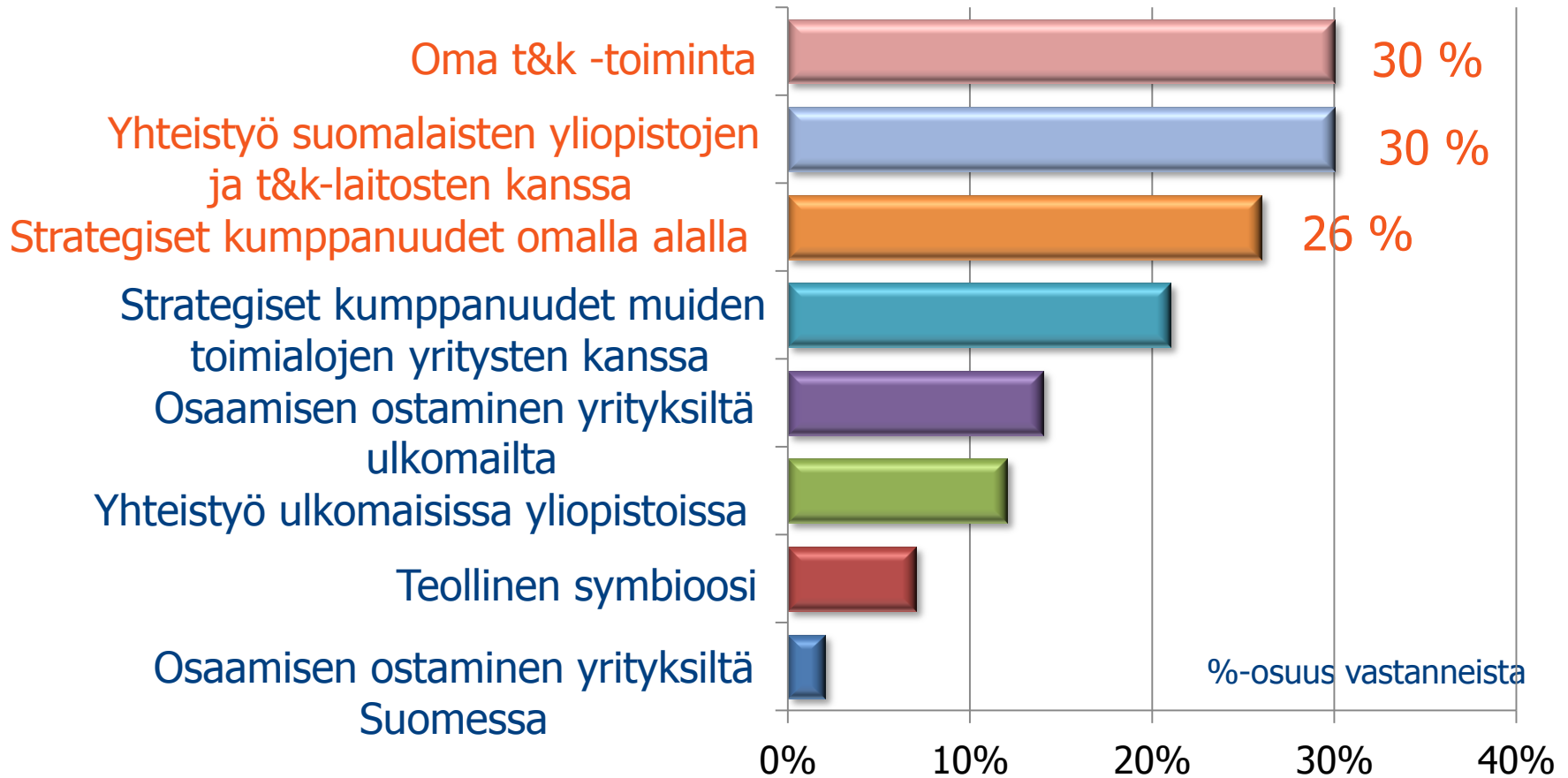
Erilaiset bioraaka-aineet kiinnostavat

Yrityksemme on kiinnostunut

Mitkä toimintatavat vallitsevat?

Yrityksemme toimintatavat biotalouden edistämisessä

Toimintamallit - yhteistyö ja selkeys vauhdittavat

Biotalouden edistämistä yrityksessämme tukisivat erityisesti

Eri toimialojen yritysten välisen yhteistyön lisääminen

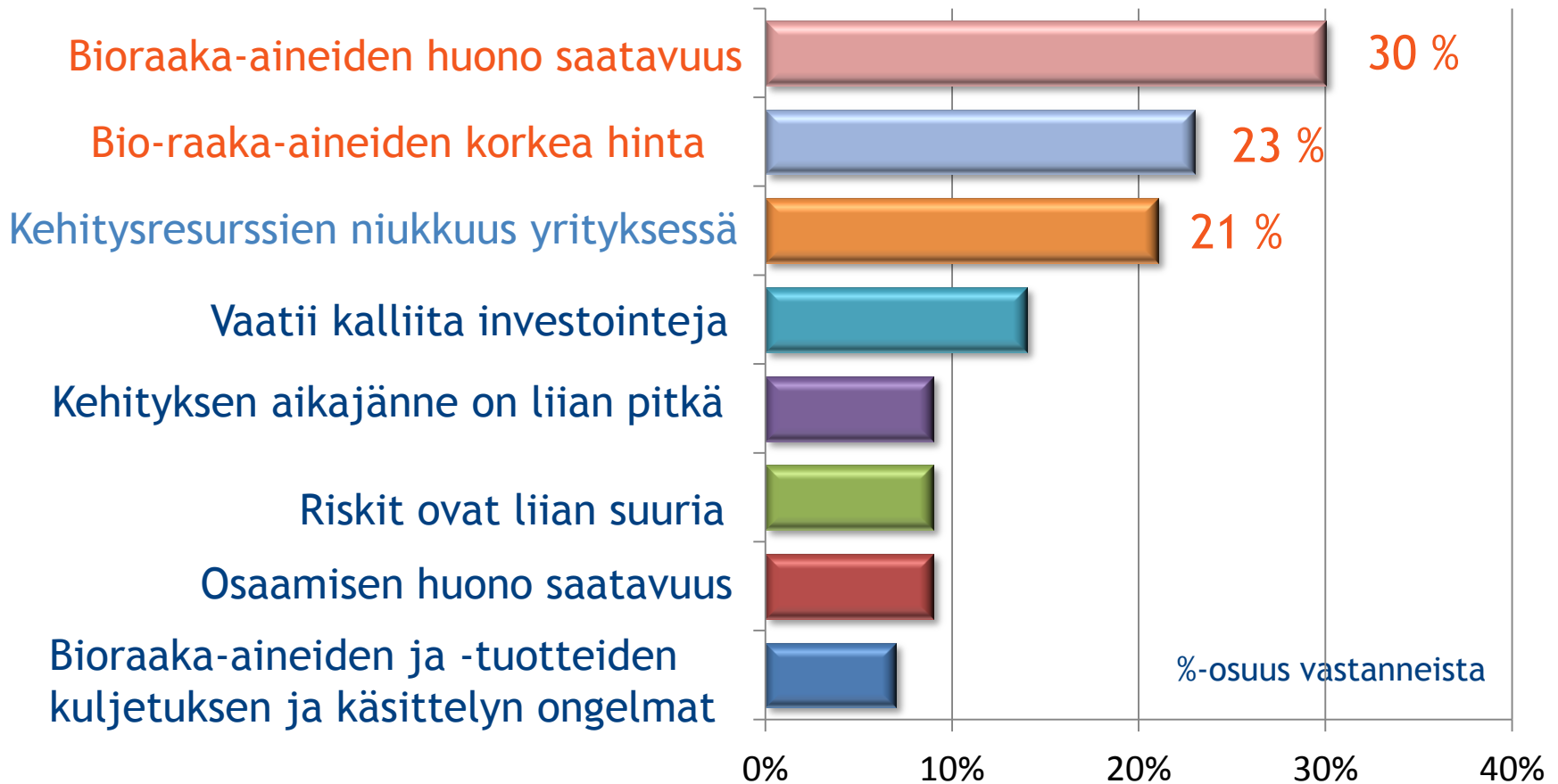
Suoraan yritysten kesken

Verkostointihankkeissa

Parempi tietoisuus meneillään olevista kansallisista ja EU-tason biotalouteen liittyvistä hankkeista

t&k – hankkeiden julkisen rahoitusosuuden hakemisen helpottuminen

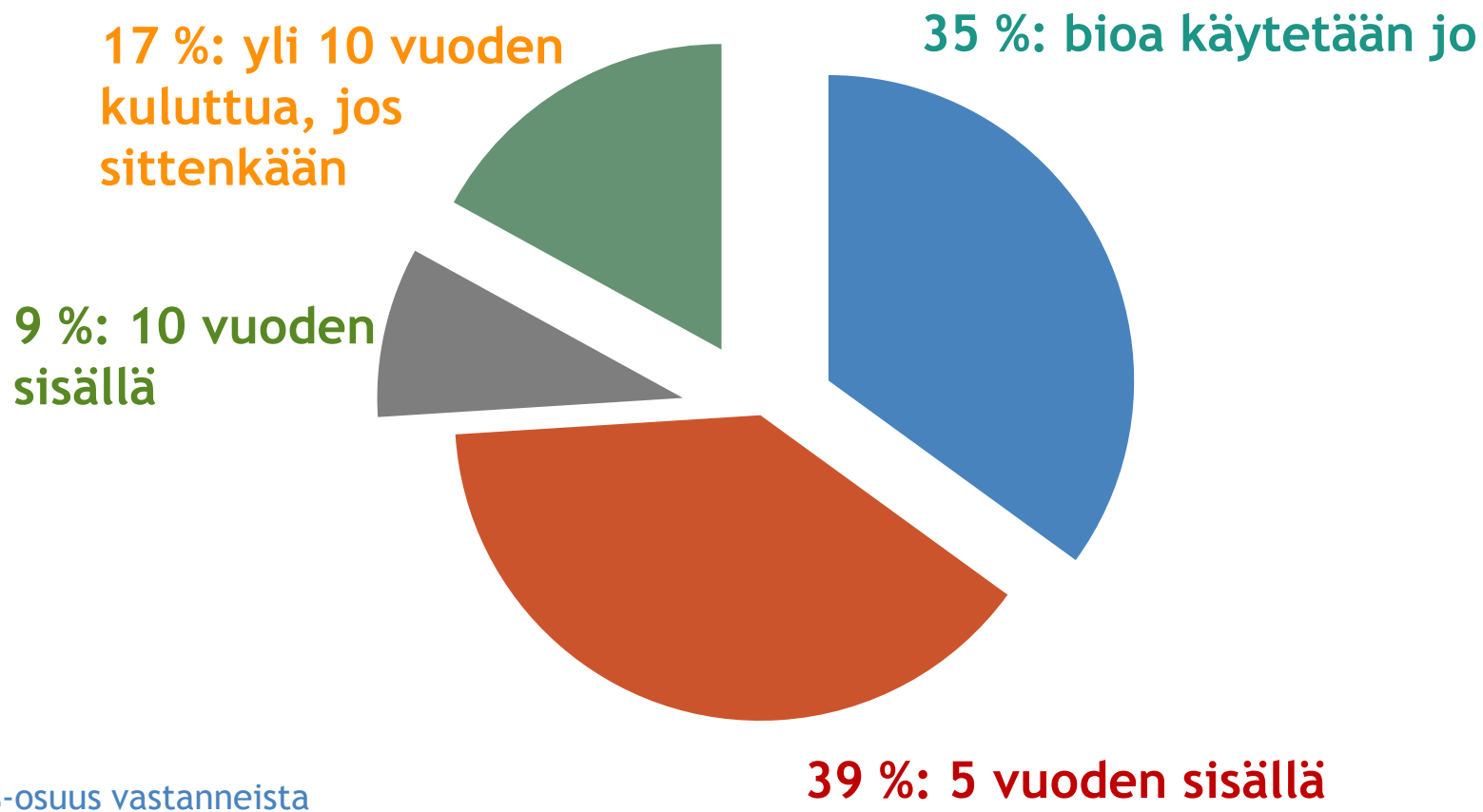
Biotalouden kehittämisen suurimmat esteet

Osaamista päivitettävä systemaattisesti ja suunnattava visionäärisesti

- Luonnontieteellinen ja tekninen osaaminen Suomessa hyvää ja yritykset tekevät mielellään yhteistyötä kotimaisen tutkimuskentän kanssa
- Osaaminen on yksi ratkaiseva tekijä Suomen kilpaillessa yrityksen sisällä muiden alueiden toimintojen kanssa
- Osaamista päivitettävä jatkuvasti ja suunnattava visionäärisesti
Tärkeitä alueita ovat mm
  - (luonnon)polymeerit
  - biomassojen erotustekniikat
  - entsyymit, fermentointi ja muu bioteknologia (mm. synteettinen biologia)
  - kemian prosessitekniikka (myös "hands on" –tasolla)
  - pinta- ja kolloidikemia

Milloin bioperäisiä raaka-aineita mukaan kemian tuotteisiin ?

Keskiössä kokonaisvaltainen kestävyys

- Biotalous on yksi, mutta ei ainoa osa kestävyyttä ja resurssi-tehokkuutta, tärkeitä ovat myös
  - energiatehokkuus
  - vesijalanjäljen minimointi
  - kaikkien mahdollisten aineiden kierrätys omaan tai toisten käyttöön
- Resurssitehokkuutta on biomassojen älykäs käyttö
"molekyyleistä irti kaikki mahdollinen"

Biotalous kehittyä asteittain

- Monet yritykset rahoittavat biotalouden kehittämistä muulla toiminnalla
- Biopohjaisten raaka-aineiden valmistus ja kysyntä lisääntyvät lähivuosina, kun aletaan entistä enemmän jalostaa sellaisia raaka-aineita, jotka eivät kelpaa ravinnoksi (esim. maatalous- ym. jäte, sahanpuru)

Haasteena biopohjaisten raaka-aineiden saatavuus

Suomessa on EU:n suurin biokapasiteetti, miten saada se kestävästi ja tehokkaasti käyttöön?

- Biopohjaisten jalosteiden käyttäjiä on enemmän kuin niitä, jotka valmistavat eri jakeita biomassoista
- Suuret biomassan jalostajat eivät aina pysty toimittamaan pieniä ainevirtoja pk-yrityksille

Pitäisikö perustaa pk-biojalostamoja?

Tarvitaanko suurten yritysten kylkeen pienempiä toimijoita jotka välittävät biojakeita ja -jalosteita yrityksille?

Otettava huomioon myös tuontibiomassojen saatavuus

Biotalous tarvitsee pk-yrityksiä

- Täyttämään arvoketjujen tyhjiä paikkoja
- Kehittämään uusia teknologioita ilman vanhan teknologian painolastia
- Tarjoamaan suurille yrityksille niiden ydintoiminnan ulkopuolella olevaa osaamista

Mahdollisuuksia esimerkiksi seuraavilla alueilla

- Bioteknologia, mm. synteettinen biologia
- Biomassojen fraktiointi
- Nanoselluloosan valmistus, jalostus, logistiikka
- Sivuvirtojen ja jätteen talteenotto, jalostus, logistiikka

Biotalousden käsitteet ja pelisäännöt kaipaavat standardisointia

Yritykset toimivat kansainvälisessä kentässä, jossa biotalouden pelisäännöt ovat vasta muotoutumassa

- Pelisäännöillä on suuri vaikutus kilpailukykyyn
- Toistaiseksi on olemassa erilaisia käytäntöjä mm. siinä, minkälaisia tuotteita markkinoidaan "vihreinä" tai miten arvioidaan tuotteen kokonaisvaikutuksia ympäristöön (LCA-laskenta)

Biotuote pärjää markkinoilla, kun hinta ja ominaisuudet kilpailukykyisiä

Business to business -tuotteet

- Biopohjaisen tuotteen ominaisuuksien oltava vähintään yhtä hyvät kuin mahdollisen vastaavaan ei-bioperäisen tuotteen

Kuluttajatuotteet

- Osalle asiakkaista tuotteen ekologisuus voi olla hintaa tärkeämpi ostokriteeri
- Ei ole olemassa yhtenäisiä pelisääntöjä siitä, miten tuotteen ekologisuus määritetään

Kemia on edelläkävijä biotaloudelle tyypillisissä toimintatavoissa

- Teolliset symbioosit
- Kemian-, metsä- ja elintarviketeollisuuden sekä maatalouden ainevirtojen yhdistäminen
- Sivu- ja jätevirtojen hyödyntäminen
- Tuotekehitys yhdessä asiakkaan kanssa
- Toimiala toimii yhdessä kestävän kehityksen edistämiseksi: noin 80 % Suomen kemianteollisuuden tuotannosta kuuluu omaehtoisen Responsible Care –ohjelman piiriin

Biotalouden toimintaympäristö

Tausta ja ennusteita

Biotalous

"Biotalous on

uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää hoitoa sekä käyttöä ja niistä valmistettujen tuotteiden ja palveluiden tuotantoa sekä biologisten ja teknisten menetelmien käyttöä tuotannossa."

Työ- ja elinkeinoministeriö

Biotalous hyödynnetään erilaisia teknologioita

Biomassan jalostus

- Kemialliset prosessit
- Bioteknologiset prosessit
- Mekaaniset, termiset ja muut fysikaaliset prosessit

Bioteknologia on valittu EU:ssa yhdeksi avainteknologiaksi (KET), eli koko Euroopan kilpailukyvyn kannalta merkittäväksi alaksi

Tavoitteita ja ennusteita

Vuonna 2014

**pakkaajien osallistuttava
käytettyjen pakkausten keräyksen
ja kierrätyksen kustannuksiin**

Pakkaus- ja pakkausjätelainsäädäntö

**Vuonna 2020
uusiutuvan energian osuus
koko energiankäytöstä
ja liikenteessä on 20 %**

EU komissio

**Vuonna 2016
biojätteen vieminen
kaatopaikalle on
kiellettyä**

Jätelainsäädäntö

**Vuonna 2030
50 % Euroopassa
tuotetuista polymeereistä
on biopohjaisia**

EU:n Bridge PPP

Tavoitteita ja ennusteita

Vuonna 2030
33 %:ssa kemian tuotteista
hyödynnetään bio-
teknologiaa

McKinsey

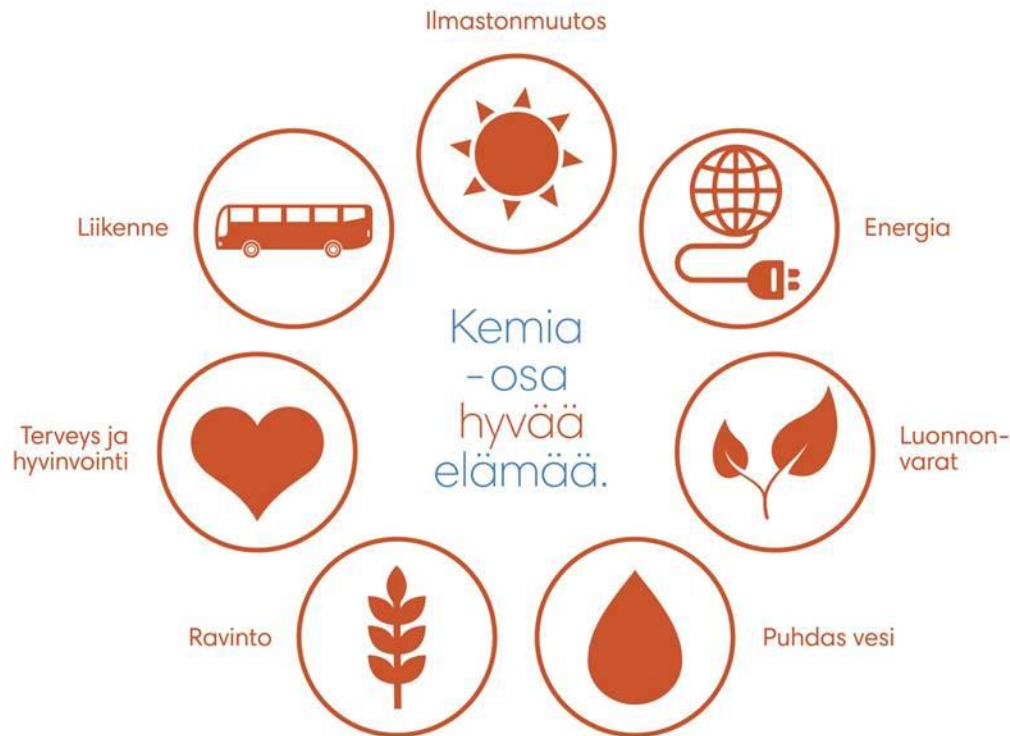
Vuonna 2030
Euroopan kemian-
teollisuuden tuotannosta
30 % on biopohjaista

EU:n Bridge-PPP

Vuonna 2040
yli puolet Suomen
BKT:sta on biotaloutta

TEM

Tulevaisuuden menestyjät

*Vuonna 2030 kasvava
ihmiskunta tarvitsee
50 % enemmän ruokaa
45 % enemmän energiaa
30 % enemmän vettä*

*"Tulevaisuudessa
ne yritykset menestyvät,
jotka ratkaisevat
maailman ekologisia ja
sosiaalisia ongelmia."
(Porter 2011)*

Yhteystiedot

- **Maija Pohjakallio**, asiamies, biotalousselvityksen laatija,
maija.pohjakallio@kemianteollisuus.fi, 050 595 6891
- **Susanna Aaltonen**, viestintäjohtaja,
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi, 040 593 4221
- Lisää yhteystietoja: www.kemianteollisuus.fi / Yhteystiedot

Kemianteollisuuden lukuja

Kemia: Ala numeroin
www.kemianteollisuus.fi/fi/ala-numeroin

